

DOI: 10.31548/hspedagog14(3).2023.163-171

УДК 37.036

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНИЙ АНАЛІЗ ІДЕЙ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ**ШМАРКО Н. С.**, аспірантка кафедри педагогіки**Національний університет біоресурсів і природокористування України**E-mail: Natalika_shmarko@ukr.net**ГРЕЧАНИК Н. І.**, доктор педагогічних наук, професор кафедри управління та освітніх технологій**Національний університет біоресурсів і природокористування України**E-mail: grechanikn@nudip.edu.ua

Анотація. У статті висвітлено окремі питання щодо формування естетичної культури особистості через історико-культурну призму. Хронологічно викладений аналіз філософських ідей щодо категорії культури та естетики особистості від античної епохи до сьогодення, що зумовило виведення базових дослідницьких положень в сучасному прочитанні. Представлено визначення поняття естетичної культури особистості, що є інструментом цілісного й усвідомленого сприйняття прекрасного в мистецтві та дійсності, здатністю до творчого самовиявлення як притаманне людині. Закцентовано увагу на виключеності цієї властивості особистості як природовідповідній та культуровідповідній потребі людини, проте яка вимагає свідомого, цілеспрямованого й систематичного формування з перспективним розвитком. Підкреслюється, що першочерговим у формуванні естетичної культури є опертя на виявлення художньо-естетичних характеристик особистості з перспективним їх розгортанням до рівня естетично відповідної здатності людини освоювати навколишню реальність. Припущено, що такий рівень виявляється як в інтегрованому розвитку всіх сегментів естетичної свідомості особистості, так і в розвитку вмінь і навичок активної перетворюючої діяльності в мистецтві, праці, побуті, соціокультурних процесах. Обґрунтовано, що основним завданням формування естетичної культури є не тільки розширення спектру художнього сприймання, кількості прочитаних книг, почутих музичних творів тощо, а й свідоме генерування почуттів, духовного росту особистості, регуляції та корекції поведінки. У цьому контексті конкретизуються завдання естетичного виховання, якими є розвиток сенсорної (чуттєвої культури), виховання естетичних смаків і оціночних суджень та розвиток художньої творчості.

Ключові слова: естетична культура, художня творчість, педагогіка, етика, естетика, естетична думка.

Актуальність (Introduction). Формування естетичної культури особистості, як проблема, носить багатоаспектний характер і висвітлюється в наукових людиноцентричних галузях – філософії, психології, педагогіці. Корінням ця проблема сягає далеко в історико-культурні глибини, проте її актуальність до нині не вичерпується в зв'язку з ди-

намічними суспільними процесами загалом, зміною соціально-гуманітарних ціннісних орієнтирів в різні історичні епохи та в різних соціально-економічних і соціокультурних системах зокрема.

Саме через систему обставин та умов соціум впливає на процеси розвитку культури як всеохоплюючого явища, визначає шляхи духовно-морального становлення молоді, окреслює напрями

їх підготовки до самовизначення та самореалізації в умовах демократичного суспільства, що є важливою складовою розвитку української держави.

Усвідомлення того, що повоєнне майбутнє нашої країни безпосередньо залежатиме від ієрархії системи цінностей яку сповідуватиме суспільство, від світоглядної системи координат кожного з нас підкреслює серйозність окресленого питання – *якою мірою духовність в глобальному сенсі стане базовим орієнтиром життєтворчості українського суспільства.*

З огляду на зазначене вище в умовах становлення юної громадянської свідомої формації незалежної Української держави особливого сенсу набуває естетичне виховання особистості в оновленому прочитанні з акцентом на процесах формування естетичної свідомості, потреб та інтересів, емоційно-почуттєвої культури, розвитку естетичного смаку й здатності до естетичної діяльності.

Актуальність досліджуваної проблеми також підсилюється, зважаючи на нинішні реалії (тривалий карантин Ковід-19, АТО/ООС, широкомасштабне вторгнення росії на територію України, соціально-економічні виклики, гуманітарні кризи тощо), та набуває особливого змісту питання національної визначеності особистості та культурної її самоідентифікації. В такому контексті ця проблема є визначальною не лише для вітчизняного простору, адже геополітичний характер російсько-української війни та її наслідків на світ загальновищаний міжнародною спільнотою. Як наслідок, наше суспільство змінюється в цілому, проте найвразливішими в таких процесах залишаються діти всіх вікових категорій та студентська молодь, які не володіють стійко сформованими життєвими орієнтирами (це стосується, зокрема, і естетичної культури).

Аналіз останніх досліджень та публікацій (Analysis of recent researches and publications). Теоретико-методологічною основою дослідження стали положення й ключові принципи, сформульовані провідними вітчизняними та зарубіжними фахівцями. Розвиток і формування складових естетичної культури особистості висвітлені в роботах М. Галущинського, М. Верби, С. Русової, С. Сірополка, Д. Дорошенка, Михайла і Олександра Грушевських, В. Науменка, Я. Чепіги, П. Холодного, М. Дем'яновського та ін.

У сучасній теорії та практиці науковим підґрунтям для здійснення комплексного вивчення проблеми формування естетичної культури особистості у філософському контексті є дослідження провідних учених: В. Андрущенко, Г. Васянович, А. Герасимчук, В. Кремень, П. Саух та ін.; у психологічному прочитанні окремі аспекти естетичної культури особистості представили: І. Бех, Л. Виготський, О. Завгородня, Г. Костюк, В. Моляко, В. Рибалко та ін., гуманітарно зорієнтовану інтерпретацію обґрунтували: Н. Бібік, М. Вашуленко, Н. Волошина, В. Жуковський, К. Климова, Ю. Ковбасенко, Л. Мірошніченко, О. Місечко, Д. Наливайко, О. Ніколаєнко та ін.; в межах естетичної освіти вивчили: В. Бутенко, О. Дем'янчук, Л. Левчук, Г. Падалка та ін.; розширили розуміння через призму явища виховання художньо-естетичної культури студентської молоді: В. Ковальчук, Л. Масол, Ж. Озолія, О. Олексюк, О. Отич, В. Рагозіна, Л. Рапацька, В. Радкевич, О. Рудницька, Л. Ростовський, Т. Суслова, О. Шевнюк, О. Щолокова, та ін.

Проте, наявний досвід вимагає додаткового аналізу результатів досліджень у контексті визначення та розроблення актуального змісту формування естетичної культури молоді.

Мета (Purpose). Провести теоретичний аналіз поняття «естетична культура», уточнити характеристики основних показників естетичної культури з опорами на історичний контекст ідей щодо формування досліджуваної властивості особистості.

Методи (Methods). Досягненню зазначеної мети сприяло використання методів дослідження: аналіз, порівняння, конкретизація, систематизація, узагальнення.

Результати (Results). Одним із перших термін «естетична культура» вжив Ф. Шиллер у своїй роботі «Листи про естетичне виховання людини». Пізніше в спеціальній літературі та педагогічних дослідженнях перевага віддавалася терміну «естетичне виховання», до змісту якого входив розвиток складових компонентів естетичної культури [8].

Перші погляди щодо естетики як явища виникли ще в далеку давнину за часів перших цивілізацій в Китаї, Єгипті, Вавилоні, Індії, Греції, що визначило місце естетики як філософської категорії. В центрі цих учень вивчалось питання про зіставлення естетичних думок людини та її ставлення до дійсності. Звідси предмет естетики видозмінювався в ході розвитку соціуму і його культури. Саме тому разом із процесом еволюції суспільно-історичної практики і загальним розвитком людського знання розширюється сфера явищ, які підпадають під предмет дослідження естетики, їх модифікації і поняття про них [4].

Антична естетика, що є початком і основою історії європейської естетики, охоплює майже тисячолітній період, вона зародилася в VI столітті до н.е. і ще розвивалася в III столітті н.е. Майже тисячолітня історія цієї епохи налічує періоди напруги й розквіту, повні відкриттів і нових ідей, але також і періоди застою, коли локально модернізуються усталені ідеї.

Вважається, що теорія знання про естетику почала формуватися в Стародавній Греції VI — IV ст. до н. е. та отримала свій початок завдяки грецькій міфології, яка мала поетичний та релігійний характер. В своїй еволюції вчення Гомера набуло більш систематизованого характеру та стало основою для формування нового ідеального погляду на світ.

З огляду на вищезазначене, цілком прийнятною є позиція, щодо античної естетики яка спочатку була виключно плодом творчості греків і що лише в елліністичному періоді головним осередком культури та естетики стає язичницький Рим.

Очевидно, що ров'язання проблеми формування естетичної культури особистості не є простим так як складні та неоднозначні самі зв'язки об'єкту та предмету наших наукових розвідок.

У контексті досліджуваної проблеми важливим є питання про розвиток уявлень про місце особистості в площині культури загалом і естетики зокрема в роботах мислителів і філософів від античності до нашого часу.

Антична культурологічна та естетична думка розвивалася в площині філософії, середньовічна – в межах теології, а в епоху Відродження – естетичні уявлення відтворювались переважно самими митцями (художниками, композиторами, літераторами та ін.), тобто у сфері безпосередньо художньо-мистецької практики. У XVII і XVIII ст. естетика як наука інтенсивно розвивалася на ґрунті художньої критики й публіцистики. За тих часів культура та естетика розуміється через призму трансформації уявлень людини про цінності і саме тому розглядається в межах філософії системи цінностей. Також розвиток естетичної думки спирався на різні філософські течії та вчення [4].

Цікавим для нашого дослідження є те, що глибинні процеси становлення

національної самосвідомості в західній Європі кінця XVIII – початку XIX століття відкривали народам цієї частини світу їхнє величне минуле, пробуджували цікавість до середньовіччя та його культури. В цих процесах значущу роль зіграли найвидатніші представники мистецької зокрема літературної інтелігенції, які докладали неабияких зусиль, аби захопити європейське суспільство до знайомства з культурою середніх віків.

Найважливішим наслідком такої уваги до проблем культури середньовіччя стало те, що літературно-філософська думка кінця XVIII – початку XIX століття вперше репрезентувала цей історико-культурний пласт як цілісне епохальне явище, яке й далі впливало на культурні процеси тогочасної Європи [4].

Проте існує інший погляд, що тривалий час заважав об'єктивно оцінювати культуру середньовіччя, зокрема її естетику. Згідно з цією позицією вона є втіленням догматизму, релігійного фанатизму, придушення свободи особистості – всього, проти чого виступали і з чим боролися не лише словом прогресивні сили наступних історичних епох. Тому, можливо, з огляду на це так довго панувала в науці та суспільній свідомості своєрідна характеристика готичного стилю, що її обстоював теоретик Відродження Джорджо Вазарі.

Новий час – це значний період, який охоплює період з XVII ст. до кінця XIX ст. після якого починається ера так званої «новітньої історії», що триває і по наш час. Загальноновизнано, що це історична епоха, протягом якої культура західноєвропейських країн набула тієї розвинутої форми, яка дозволила вирізнити Європу від решти світу і яку до нині відзначають як особливий тип європейської культури. У попередні епохи культура Європи ще не була «європейською» у цьому розумінні, а в наш час вона вже перестала бути специфічно

«європейською», тобто особливим соціокультурним світом, який поєднав би країни Європи на відміну від усіх інших [6].

Європейська культура Нового Часу просякнута духом діловитості, практицизму, утилітаризму, породжених буржуазним характером соціуму того часу. Протестантські ідеали особистої відповідальності людини перед Богом і людьми за виконання своїх людських обов'язків стають тепер дуже доцільними. Вони сприяють формуванню доброчесного ставлення людини до праці, сім'ї, особистості, без чого був би неможливий розвиток капіталізму. Як наслідок, динамічність, активність, націленість на отримання вигоди стають відтепер виправданими культурними нормами людської поведінки.

Розвиток знань, зміни ролі освіти, розглядаються як рушійна сила суспільного прогресу. Особливо зростає у цей час престиж філософії, високо піднесеної такими геніями, як Берклі і Юм в Англії, Вольтер, Руссо, Гольбах, Дідро у Франції, Кант, Фіхте, Гегель, Фейєрбах у Німеччині, яким належать ідеї, що стали фундаментом класичної європейської філософії. Вчені і філософи Нового часу стають «володарями думок» в тогочасному суспільстві, а Європейська культура загалом набуває переважно раціонального характеру.

Період Радянського Союзу є справжнім періодом геноциду української самобутньої культури, що як наслідок став чинником формування викривленої естетичної культури XX століття на просторах СРСР, яка часто та домінантно була колективною та прісною.

В підручниках української літератури Тараса Шевченка позиціонували, як письменника, який пропагує єднання російського та українського народів, що не відповідало дійсності. Український класик – Іван Франко, у радянський час

не був у списках заборонених літературів, однак його возвеличували як радянського «вічного революціонера», «борця за права селян та інших трудящихся». Проте основне творче насліддя видатного письменника та поета перебувало під цензурою. І таких прикладів була незліченна кількість в освітньому просторі тогочасної України. Саме тому зі шкільних та студентських парт українська молодь себе ідентифікувала через російську культуру та культивувала в собі комплекс меншовартості, до чого й прагнула радянська влада та її ідеологічна політика. Сьогодні ми бачимо наслідки такого спотвореного, національно руйнівного виховання та навчання.

Саме тому наявна й очевидна в практичній площині складність формування естетичної культури свідомого громадянина України нині з оперттям на вітчизняні зразки мистецтв. Поряд із цим, сьогодні прослідковуються ускладнення в процесі формування естетичних смаків сучасних молодих людей, яке полягає в тому, що більшість із них схильна до черпання інформації з комп'ютера, Інтернету, а не до читання книжок, відвідування виставок і музеїв, театрів, милування природою чи сприймання творів мистецтв. Ще одним гальмуючим фактором є засоби масової інформації де в математичній прогресії зростає кількість техногенних програм, в яких має місце прихована та відкрита маніпуляція свідомістю дітей та молоді [2].

Аналіз філософської та педагогічної літератури показав, що на сьогодні немає однозначного трактування поняття естетичної культури, однак, існують різні підходи до визначення її сутності та структури. Наприклад, естетична культура трактується як сукупність всіх матеріальних і духовних цінностей, створених людством відповідно до естетичних уявлень про конкретний час, що продовжують служити йому в інші

часи, як вся сфера матеріалізації здібностей людини освоювати та перетворювати природу і суспільне життя за законами краси.

Узагальнено можна констатувати наступне: автори сучасних досліджень не розглядають естетичну культуру як компонент базової культури особистості; науковці, які визначають естетичну культуру як частину загальної культури особистості, не вирізняють її в якості конкретних проявів в інших складових загальної культури; в більшості визначень естетичної культури особистості не відбивається її родова ознака – естетичне ставлення до навколишньої дійсності [8].

Варто зазначити, що типово науковці в якості основи для визначення структури естетичної культури особистості як важливої її властивості розглядають такі сфери: *когнітивна, емоційно-вольова, або ж емоційно-чуттєва, мотиваційна та сфера діяльності*.

Зокрема, когнітивна пов'язана з процесами пізнання людиною естетичного різноманіття світу і відображається в естетичному світогляді, поглядах, переконаннях, смаках та ідеалах [7], що є транслятором раціонально-інтелектуального рівня естетичної культури особистості.

Поряд із цим, емоційно-чуттєва сфера естетичної культури особистості зумовлена здатністю емоційно переживати та відчувати красу навколишньої дійсності. Прояв інтересу до естетично значущих предметів і явищ, що виражається в потребі сприймати та перетворювати себе і навколишню дійсність за законами краси трансформується в подальшому в мотиваційні механізми, що спонукають до дії. Така здатність до естетичного сприйняття і творчої естетичної діяльності відноситься до діяльній сфері. Загалом, усі компоненти естетичної культури особистості, зокрема

– інтереси і потреби, формуються в основному безпосередньо в перебігу естетичної діяльності.

Вважаємо, що процес *формування естетичних смаків* досить кропіткий і довготривалий, адже смак є показником не лише естетичної, а й загальної культури людини, її освіченості. Своєю чергою, смаки тісно пов'язані з ідеалами тож їх виявлення відбувається через судження та діяльність людини. Вони є чуттєвою оцінкою прекрасного чи потворного в свідомості особистості, тому у формуванні естетичних смаків, як дієвого інструмента естетичної культури, чільне місце займає опертя всього процесу на компетентне застосування фахівцями інтегративних знань про зв'язок загальної, вікової, педагогічної психології та соціології.

Також науковці вирізняють, що вищим проявом естетичної культури особистості є рівень її *художньої культури*, яка прослідковується у ставленні до світу мистецтва, світу художніх цінностей. З огляду на це в процесі визначення особливості здобувача освіти як об'єкта та суб'єкта художньо-естетичного виховання важливо правильно оцінити висоту його художніх інтересів і потреб [5].

В контексті зазначеного вище одним із чинників естетичного виховання особистості є *формування художніх інтересів*. Учені вважають, що це складний процес, який проходить через площину сприйняття та розуміння творів мистецтва. Важливим аспектом їх підготовки до цього є формування вмінь семантичного аналізу та інтерпретації художніх творів хоча, поряд із цим, науковці розмежовують інтерес як художній так й естетичний.

Зокрема, *естетичний інтерес* трактують як той, що спрямований на гармонізацію стосунків суспільства та середовища, а *художній інтерес* – як той, який орієнтований на оптимізацію

взаємодії особистості та соціума й стимулює потребу діяти й творити за законами краси, відповідаючи сутності предмета та дійсності [3]. З огляду на це естетичний та художній інтереси взаємодоповнюють і взаємозумовлюють один одного як загальне й часткове.

Вважаємо, що формування естетичної культури, її розвиток істотно залежить від активного ставлення особистості до естетичних цінностей, розвинутого прагнення «споживання» цінностей мистецтва.

Однак, варто зазначити, що останнє не гарантує ефективності процесу формування естетичної культури особистості, оскільки мають бути сформовані навички *естетичного сприймання, естетичного оцінювання, рефлексії*.

Отже, формування естетичних смаків, інтересів та естетичної культури особистості представляє собою спеціальну програму-систему науково-методичних настанов і покликана відображати зміст та організаційне питання процесу виховання, визначати цілі виховання, структуру, засоби та методи їхнього вирішення, необхідний результат, критерії оцінки отриманого результату. Програма як стратегія також повинна мати критерії та необхідні вихідні позиції-наративи для складання тактичного плану щодо формування естетичної культури особистості [1].

Висновки і перспективи (Discussion). Сьогодні, в умовах війни, виховання високих культурних якостей у молодого покоління як ніколи є важливим та актуальним. Зараз ми спостерігаємо значне піднесення патріотичного духу громадян України. Усі чинники і фактори вітчизняних реалій потужно відбиваються на вихованні нового покоління українців. Тому і формування естетичної культури особистості в останні роки тісно має відбуватись в тісній пов'язаності з подіями в нашій країні.

Проте слід пам'ятати, що рівень естетичної культури кожного соціального суб'єкта зокрема з опертям на національно-патріотичний ґрунт неминуче зумовлює хід вітчизняної та світової історії вцілому. Переконані – це беззаперечний симбіоз двох понять.

Тому, наразі надважливо підтримати молодь у прагненні стати сильними та незалежними у своїй самореалізації у всіх сферах життєдіяльності. Ця підтримка полягає у створенні сприятливих умов в соціальному та освітньому середовищі з метою всебічного розвитку студентської молоді саме в аспекті становлення й формування культурно-естетичних цінностей (скоріш за все, розвитку тієї системи цінностей, яка закладена у внутрішній ментальний світ особистості українця через генетичний код наших предків) та приділенню дослідницької уваги до пошуку ефективних технологій, форм, методів, засобів, прийомів і шляхів актуально-дієвого практичного їх застосування у формуванні естетичної культури сучасного свідомого та самодостатнього громадянина України.

Список використаних джерел

1. Естетичне виховання дітей та молоді: теорія, практика, перспективи розвитку : збірник наукових праць / за ред. О. А. Дубасенюк, Н. Г. Сидорчук. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. 560 с.
2. Гордієнко С. Специфіка формування естетичної культури студентської молоді. *Актуальні проблеми дискурсології* : збірник тез доповідей. Бахмут: ПІМ, 2017. С. 90-93. URL: http://do.forlan.org.ua/doc/zbirn/akt_pr_2017.pdf#page=90 (дата звернення: 24.10.2023).
3. Якименко С. І. Естетичний інтерес як педагогічна проблема інтегрованої технології. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2005. № 24. С. 141-143. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/3745/1/05yasiit.pdf> (дата звернення: 24.10.2023).
4. Антична естетична думка. «*Естетика у сучасному світі*». URL: <http://estetica.etica.in.ua/antichna-estetichna-dumka/> (дата звернення: 22.10.2023).
5. Естетична свідомість: смак, ідеал, погляди та теорії. *Освіта. UA*. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10984/> (дата звернення: 15.10.2023).
6. Культура Нового часу. *readbookz.net*. URL: <https://readbookz.net/book/208/7851.html> (дата звернення: 04.10.2023).
7. Поняття «естетична культура особистості», його зміст та рівні сформованості. *Освіта. UA*. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14683/> (дата звернення: 14.10.2023).
8. Формування естетичної культури учня на уроках англійської мови (Курсова). *Освітній проект «На Урок» для вчителів*. URL: <https://naurok.com.ua/formuvannya-estetichno-kulturi-uchnya-na-urokah-angliysko-movi-kursova-280774.html> (дата звернення: 24.10.2023).
9. Формування та характерні риси середньовічної культури Західної Європи. *Освіта. UA*. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/12093/> (дата звернення: 04.10.2023).

References

1. Dubaseniuk, O. A., & Sydorchuk, N. G. (Eds.). (2012). Aesthetic education of children and youth: theory, practice, development prospects: a collection of scientific works. Zhytomyr: Publication of ZhDU named after I. Franka, 560. [in Ukrainian].
2. Gordienko, S. (2017). The specifics of the formation of the aesthetic culture of student youth. *Actual problems of discourse science: a collection of abstracts of reports* (pp. 90-93). Bakhmut: GIIIM. Retrieved from http://do.forlan.org.ua/doc/zbirn/akt_pr_2017.pdf#page=90 [in Ukrainian].
3. Yakymenko, S. I. (2005). Aesthetic interest as a pedagogical problem of integrated technology. *Bulletin of Zhytomyr Ivan Franko State University*, 24, 141-143. Retrieved from <http://studentam.net.ua/content/view/7598/97/> [in Ukrainian].
4. Ancient aesthetic thought. «*Estetyka u suchasnomu sviti*». Retrieved from <http://estetica.etica.in.ua/antichna-estetichna-dumka/> [in Ukrainian].
5. Aesthetic consciousness: taste, ideal, views and theories. *Osvita.UA*. Retrieved from <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/10984/> [in Ukrainian].
6. Culture of the New Time. *readbookz.net*. Retrieved from <https://readbookz.net/book/208/7851.html> [in Ukrainian].
7. The concept of "aesthetic personality culture", its content and levels of formation. *Osvita.UA*. Retrieved from <https://osvita.ua/vnz/reports/pedagog/14683/> [in Ukrainian].
8. Forming the aesthetic culture of the student in English lessons. *Osvitniy proekt «Na Urok» dlya vchyteliv..* Retrieved from <https://naurok.com.ua/formuvannya-estetichno-kulturi-uchnya-na-urokah-angliysko-movi-kursova-280774.html> [in Ukrainian].
9. Formation and characteristic features of the medieval culture of Western Europe. *Osvita.UA*. Retrieved from <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/12093/> [in Ukrainian].

HISTORICAL AND CULTURAL ANALYSIS OF IDEAS ON THE FORMATION OF AESTHETIC CULTURE OF THE INDIVIDUAL Shmarko N. S., Hrechanyk N. I.

Abstract. *The article highlights some issues related to the formation of aesthetic culture of the individual through the historical and cultural prism. The analysis of philosophical ideas on the category of culture and aesthetics of the individual from the ancient era to the present is chronologically presented, which led to the derivation of basic research positions. The definition of the concept of aesthetic culture of the individual is presented, which is an instrument of holistic and conscious perception of beauty in art and reality, the ability to creative self-expression inherent in man. Attention is focused on the exclusivity of this property of personality as a natural and culturally appropriate human need, but which requires conscious, purposeful and systematic formation with prospective development. The author emphasizes that the primary goal in the formation of aesthetic culture is to rely on the identification of artistic and aesthetic characteristics of the individual with their prospective development to the level of aesthetically appropriate human ability to master the surrounding reality. It is assumed that such a level is manifested both in the integrated development of all segments of the aesthetic consciousness of the individual and in the development of skills and abilities of active transformative activity in art, work, life, and socio-cultural processes. It is substantiated that the main task of forming aesthetic culture is not only to expand the range of artistic perception, the number of books read, musical pieces heard, etc. but also to consciously generate feelings, spiritual growth of the individual, regulation and correction of behavior. In this context, the tasks of aesthetic education are specified, which are the development of sensory (sensual culture), the education of aesthetic tastes and value judgments, and the development of artistic creativity.*

Keywords: *aesthetic culture, artistic creativity, pedagogy, ethics, aesthetics, aesthetic thought.*